

Datum
2025-03-04

Diarienummer
HSN/2410953

Ert Datum
2024-11-25

Er beteckning
S2024/01966

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Svar på remiss avseende Betänkande av Utredningen om stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss från Socialdepartementet. Utredningen om stärkt medicinsk kompetens inom kommunal hälso- och sjukvård har analyserat och lämnat förslag som ska stärka kommunernas möjligheter att säkra tillgången till ökad kompetens i kommunal hälso- och sjukvård. Utredningen inkluderar förslag från tidigare genomförda utredningar, som lagt fram förslag inom området. Fokus i förslagen ligger på en hög praktisk genomförbarhet med patientnytta.

Remissvaret gäller förslag inom två huvudområden.

- Stärka kommunernas möjlighet att säkra tillgång till läkare i kommunal hälso- och sjukvård
- Skapa bättre förutsättningar för personal- och kompetensförsörjning inom den kommunala hälso- och sjukvården

Regionen vill också ta fast på det som handlar om informationsöverföring och informationstillgång mellan vårdgivare 4.5 i utredningen

Stärka kommunernas möjlighet att säkra tillgång till läkare i kommunal hälso- och sjukvård

Genom ökad tillgång till medicinska bedömningar kan sjukhusinläggningar och akutbesök minskas, vilket är värdeskapande för patienten. Utifrån detta instämmer regionen om att det ska finnas tillgång till medicinsk bedömning dygnet runt. Förslaget kan dock inte innebära att vare sig läkare eller sjuksköterska alltid måste finnas fysiskt på plats dygnets alla timmar. Hur detta rent praktiskt ska organiseras måste vara upp till varje kommun respektive region att slutligt bestämma. Hur de medicinska bedömningarna ska utföras måste också kunna varieras, från till exempel digitala och mobila lösningar, del av såväl beredskap som ordinarie verksamhet.

Datum
2025-03-04

Diarienummer
HSN/2410953

Hur detta ska ske i praktiken, får regleras i gemensamt avtal mellan huvudmännen. Inom Region Värmland finns etablerade former via gemensamma avtal för läkarmedverkan samt dygnet runt tillgång till medicinska bedömningar. Region Värmland har genom beredskapsläkare skapat förutsättningar för detta.

Föreskrifter för avtalen om läkarmedverkan

- Det skulle kunna införas en rätt för regeringen, och i förlängningen Socialstyrelsen, att utforma föreskrifter om avtalen om läkarmedverkan. Det kan vara en standardisering med systematiskt stöd för uppföljning. Inledningsvis bör dock de befintliga strukturerna stödjas genom förstärkt samverkan mellan huvudmännen.
- **Medicinsk kompetens på ledningsnivå i region och kommun**
Regionen håller med om att det borde finnas ett lagkrav på att en region ska ha en särskilt utsedd ledningsansvarig för planering, uppföljning och samordning av regionens hälso- och sjukvårdsinsatser i kommunerna. Det är fråga om en roll som inte bara ska beakta regionernas intressen, utan ta ett samlat ansvar för hela den regionala insatsen i kommunal hälso- och sjukvård. Regionen ser att detta bör vara en läkare. Det är av största betydelse att klargöra vilka uppgifter som åläggs funktionen eller om det kan kopplas i förekommande fall till medicinskt ledningsansvarig läkare.
- **En ordning där kommuner kan anställa läkare**
Om regionerna levererar läkarmedverkan i den utsträckning som patienterna i kommunen har behov av behöver inte kommunerna utnyttja möjligheten att anlita läkare på egen hand. Därmed uppstår inte heller de praktiska och organisatoriska problem som är förknippade med rekryteringen av läkare i kommunen. Regionen anser att om kommunerna upplever ett behov som inte kan tillgodoses genom befintliga strukturer, ska det ställas krav i nuvarande strukturer.
Bristen på tillgång till läkare kommer att vara en utmanande aspekt och ett konkurrensläge bör undvikas.
Genomförandet av stora organisatoriska förändringar eller inledande av en generell översyn av huvudmannaskapet för läkarinsatser i kommunal hälso- och sjukvård anser regionen inte skulle vara lämpligt, framför allt då utredningen inte påvisat att en omorganisation skulle underlätta dagens utmaningar.
Regionen ställer sig frågande till om ändringen kommer att vara värdeskapande för den enskilda patienten. Det är av största vikt att syftet med ändringen är klarlagt samt hur ändringen kan ske i

Datum
2025-03-04

Diarienummer
HSN/2410953

praktiken. Nuvarande utredning ger inga konkreta förslag på hur ett antal av läkarens arbetsuppgifter ska lösas ur ett praktiskt och patientsäkert perspektiv. Utredningen ger inga förslag på lösningar av de försvårande aspekter för kommunalt anlitade läkare som inkluderar tillgången till praktiska resurser, service samt avsaknad av samlad journalföring. Utmaningen är att nå lika vård på lika villkor för medborgarna och frågan är om det finns ett värde för patienten att kommunen anställer läkare.

Skapa bättre förutsättningar för personal- och kompetensförsörjning inom den kommunala hälso- och sjukvården

- **Samordnare för att nå målet om 1100 invånare/ läkare i primärvården**
Tanken är att om regionen uppnår riktvärdet på 1100 invånare per läkare i primärvård ska leda till att flera patienter får tillgång till fast läkarkontakt. Riktvärdet säger inget om vårdtyngden, vilken måste inkluderas i sammanhanget. Hänsyn till förflyttningen av vården behöver inkluderas i riktvärdet, där allt fler sjuka bor kvar hemma i eget boende och har ett stort medicinskt behov.
Regionen är tveksamma till att tillsättandet av en nationell samordnare för att nå riktvärdet på 1100 invånare per läkare kommer leda till den avsedda effekten. Utredningen beskriver inte konkret hur samordnaren ska lösa grundproblematiken.
Hälso- och sjukvården står fortsatt inför samma grundproblem med tillgång och efterfrågan på läkare.
- **En nationell ledarskapsutbildning för kommunal hälso- och sjukvård**
Regionen instämmer i att god ledning och styrning som baseras på kunskap bidrar till lägre personalomsättning och högre kontinuitet, vilket i sig leder till ökad patientsäkerhet och kvalitet i vården.
- **Försöksverksamhet för att attrahera sjuksköterskor/specialistsjuksköterskor**
Regionen kan inte lämna synpunkter på om Magnetmodellen skulle vara applicerbar inom kommunal hälso- och sjukvård.
- **Särskilda medel för vidareutbildning av specialistsjuksköterskor**
Regionen är positiva till att särskilda medel ska avsättas till kommuner för vidareutbildning av specialistsjuksköterskor i kommunal hälso- och sjukvård. Det finns även behov av specialistsjuksköterskor med inriktning distriktsjuksköterska, psykiatri, geriatrik, palliativvård och demenssjukvård. Detta för att vara bättre rustade för den alltmer komplexa patientgrupp som vårdas i hemmet.

Datum
2025-03-04

Diarienummer
HSN/2410953

- **Inför ett nationellt VULF** (*Vårdvetenskaplig utbildning, lärande och forskning*) -avtal som även omfattar arbetsterapeututbildning och fysioterapeututbildningen

Regionen är positiva till en mer jämlik utbildning mellan yrkesgrupper. I och med omställningsarbetet till en god och nära vård är det alltmer angeläget att studenterna behöver verksamhetsförlagd utbildning inom alla relevanta områden av hälso- och sjukvården, vilken i allra högsta grad inkluderar den kommunala.

Praktiska problem relaterat till journalföring (4.5.1)

Även om detta inte varit huvuduppdraget för utredningen vill Region Värmland framhålla att den genomgång som görs på sidorna 112-117 är mycket välkommen och regionen instämmer i de stora behov som finns att få regelverk som stöder den sammanhållna vården kring patientens samlade behov. Regionen uppfattar det mycket positivt att utredningen uppmärksammar de slutsatser som inte omsatts i skarpa förslag från till exempel SOU 2014:23.

Regionen vill framhålla att förbättringar inom detta område skulle vara ett mycket välkommet stöd för implementationen av God och nära vård ”på riktigt” och att lagstiftningen kring sammanhållen vård och omsorgsdokumentation gärna skulle vidgas till att kunna tillämpas generellt och inte bara inom äldreomsorg med särskilt sköra patienter.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Daniel Schützer
Ordförande hälso-och sjukvårdsnämnden